

Inspraak reactie op de wet democratisering waterschappen

De commissie Boelhouwer heeft een sterk en goed onderbouwd advies aan de minister gegeven. Ik ondersteun daarom dit wetsvoorstel en hoop dat de er een meerderheid gaat komen om de wet goed te keuren. Ik heb daarvoor een aantal overwegingen:

1 Op dit moment worden de waterschapsbesturen slechts voor een beperkt deel ingenomen door vertegenwoordigers van de inwoners. De Waterschappen zijn in het verleden ingesteld om een van de meest fundamentele voorwaarden in ons land te organiseren: zonder een goed beheer en inrichting van ons oppervlaktewater kunnen we in Nederland gewoon ons ding niet doen. Goed waterbeheer kost geld, veel geld: Via de watersysteemheffing betalen we met zijn allen meer dan 1,5 miljard Euro per jaar om het waterbeheer te laten functioneren. En dit zal door onder andere klimaatverandering alleen maar meer gaan worden. Zo'n 80 % van deze kosten worden door ons als burgers betaald.

Je zou dus verwachten dat de inwoners via het democratisch recht bepalen hoe deze belastingen worden opgelegd en hoe het watersysteem het beste kan worden ingericht.

Dit is sinds jaar en dag niet het geval. Via in de huidige wet geregelde verdeling wordt een aanzienlijk deel van de bestuurszetels van de waterschappen niet gekozen door de inwoners maar voorgedragen door belangenorganisaties. Dit zijn de Geborgde Zetels, die zijn gereserveerd voor vertegenwoordigers uit de agrarische sector, het bedrijfsleven en de natuurorganisaties. Deze inbreng staat haaks op het principe van democratie. Sterker nog: de huidige wet bepaalt ook nog dat er tenminste één zetel van de geborgde zetel zitting moet hebben in het Dagelijks Bestuur. In het ongunstigste geval, leidt dit tot een Dagelijks Bestuur die bestaat uit een meerderheid van niet gekozen leden, zoals bij het waterschap de Dommel het geval is.

2 Het wordt tijd dat ook het waterschap zich ontwikkelt tot een moderne overheidorganisatie. Hierin is geen ruimte om wettelijke preferente posities vast te leggen maar zal ook deze bestuurslaag zich dienen te houden aan de democratische spelregels zoals we dat in Nederland hebben afgesproken. De balans in het belang, de betaling in de vorm van belastingheffing en de zeggenschap moet zaak worden van ons politieke proces en van debat.

Zeker nu we aan de vooravond staan van ongekende veranderingen in het watersysteem door o.a. klimaatveranderingen, vergt de afweging meer dan alleen belangenvertegenwoordiging. In die zin staat het waterschap op een splitsing: Of je bent een uitvoeringsgerichte organisatie waarin technisch inhoudelijke input het leidmotief is of je evolueert tot een bestuurslaag die in een algemeen maatschappelijk debat de keuzes gaat bepalen.

In het eerste geval wordt je een uitvoeringsorganisatie die net zo goed onderdeel kan uitmaken van het provinciaal bestuur of je ontwikkelt je naar een professionele democratische overheid met de daarvoor toegeruste bestuur die volledig door de inwoners kan worden gekozen. Dit wordt in het wetsvoorstel goed geregeld.

Chris Tönissen
Willibrorduslaan 41
5521 kb Eersel

M: 06-13922122
e-mail: c.tonissen3@gmail.com